

at $\frac{1}{3}$ af Begyndelseslønnen for Overlærerne bliver baaren af Statskassen. Man kunde — og det vilde maaske være rationelt — gaa en anden Vej, nemlig at overføre paa Staten hele den Forøgelse, hvorved Overlærernes Begyndelsesløn overstiger en Andenlærers Begyndelsesløn, men dette vilde være betydelig mere, end der her efter Forslaget er Tale om, og vi have derfor indskrænket os til at overføre paa Staten en saa stor Sum, som kan antages at vederlægge den yderligere Forøgelse af Kommunens Byrder, som Folketingets Forslag har medført.

Det tredje Forslag er den meget omtalte Afskedigelsesparagraf. Der stiller det Mindretal, paa hvis Vegne jeg taler, Forslag om, at denne Paragraf udgaar. Betydningen af dette Forslag kan ikke ret ses, uden at man griber lidt tilbage i de Forhandlinger, som fandt Sted gennem 4 langsommelige Rigsdagssamlinger med to Fællesudvalg angaaende Skoleloven af 1899. De Hovedpunkter, bortset fra andre, som jeg ikke skal røre ved, der den Gang voldte Uenighed og medførte denne Henslæben af Foranstaltninger, som man i øvrigt fra alle Sider var enig om vare baade i Skolelærernes og Skolens Interesse, vare Kaldelsesparagraffen, Skolekommissionernes Sammensætning og en Afskedigelsesparagraf og tillige en § 23, som man den Gang døbte under Navnet „Sulteparagraffen“. Bag ved denne Dissens laa den almindelige Dissens, at man fra det andet Tings Side søgte saavidt muligt at gennemføre Kommunalbestyrelsens, særlig de sognekommunale Myndigheders Herredømme over Skolelærernes Beskikkelse, deres Afskedigelse og deres Lønninger, medens der i Modsætning dertil fra dette Tings Side stod den anden Betragtning, at man, samtidig med at man fra Statens Side gik ind paa en saa betydelig Overtagelse af Byrderne ved Skolevæsenet, ogsaa maatte fastholde Statens Ret til ved sine Myndigheder, Skoledirektionen osv. at have den bestemmende Indflydelse paa Kaldelsen, paa Lønningsforholdet indenfor Lovens Grænser og paa Afskedigelsen. Man kunde ikke i den Henseende overlade de sognekommunale Myndigheder, Kommunalbestyrelserne, Sogneraadene og Skolekommissionerne denne Uafhængighed. Det vilde man ikke. Saa kom man til det Kompromis, som fandt sit Udtryk i 1899. Der er indenfor meget beskedne Grænser Statens Ret med Hensyn til Kaldelsen vedligeholdt. Med Hensyn til Lønningsforholdet, altsaa Tillægs-

spørgsmaalets Ordning, er Statens Ret vedligeholdt, for saa vidt som den Udbetaling af Tillæg, som gøres afhængig af Kommunalbestyrelsens Indvilligelse, dog kan paaankes overfor Ministeren, som træffer den endelige Afgørelse. Med Hensyn til Afskedigelse blev ligeledes Ordningen den, som findes i Skolelovens § 18, at Kommunalbestyrelsen og Skolekommissionen kunne gøre Indstilling derom, men at Skoledirektionen og Ministeren bleve de afgørende. Det er dette Kompromis, som man den Gang fandt, som nu forlades med Hensyn til Afskedigelse. Thi efter denne Paragraf bliver Regelen, at de kommunale Myndigheder, Kommunalbestyrelsen og Skolekommissionen, kunne forlange en Afskedigelse. Det bliver ikke henstillet til Skoledirektionens eller Ministerens Afgørelse, men der kan forlanges Afskedigelse, naar visse Omstændigheder ere til Stede og med en vis kvalificeret Majoritet. Det er dette, som er i Strid med de Forudsætninger, de Afgørelser, man kom til i 1899, hvor dette Kompromis blev sluttet, og det er en meget farlig Bane at komme ind paa. Er man først gaaet ind derpaa nu, vil man næste Gang — og det vil komme om en halv Menneskealder; det regner man jo en Lønningslovs Levetid til — komme igen og gaa yderligere frem paa den Bane: At sætte som Betingelse for at give de nødvendige Lønninger, at Myndigheden ogsaa med Hensyn til Kaldelsen og andre Punkter skal tages fra Statsmyndighederne og lægges over til de kommunale Myndigheder. Det er dernæst i Princippet ganske abnormt. Der findes intet andet Tilfælde, intet andet Eksempel paa, at en anden Myndighed end den, som kalder, kan forlange Afskedigelse, og det er uheldigt i hele Konsekvensen med Hensyn til Skolelærernes Stilling. Det er uheldigt, at Skolelærerne komme i et saa stærkt Afhængighedsforhold af de kommunale Myndigheder som det, der her er Tale om. Det er bekendt for alle, som deltog i de Forhandlinger, der gik forud for Skoleloven af 1899, hvor megen Vægt der blev lagt paa Kaldelses-spørgsmaalet, paa at frigøre Skolelærerne for den Afhængighed, som de allerede ved Indstillingsretten ere undergivne. Det beholdt man dog, da Skolelærerne ønskede det. De ønskede fremfor alt en Ordning og fandt sig derfor i, at man vedligeholdt dette Afhængighedsforhold. Dette vil dog blive skærpet endnu mere. Naar man lægger Afgørelsen i de kommunale Myndigheders Haand, vil Afhængigheden blive saa stærkt skærpet, at det mange Gange